

CityMail Sweden AB
Box 90108
SE-120 21 Stockholm
Västberga Gårdsväg 36
www.citymail.se

2019-05-23

Skr. 2018/19:113

Remissvar

CityMail Sweden AB har inbjudits att lämna synpunkter avseende regeringens skrivelse 2018/19:113 *Ett ändrat prishöjningstak för frimärkta brev.*

CityMail avstyrker regeringens förslag om ett ändrat prishöjningstak för frimärkta brev. Detta av såväl principiella, formella som tekniska skäl.

Inledningsvis är det viktigt att understryka att konkurrensen på postmarknaden är mycket skör. Postnord har en dominerande ställning på brevmarknaden med en marknadsandel på 87 procent räknat i omsättning och 77 procent räknat i andel utdelade brevframsändelser. Trots att marknaden avreglerades för drygt 25 år sedan är ett statligt bolag fortsatt marknads dominerande aktör.

CityMail anser att det är på sin plats att hänvisa till 2015 års postlagsutredning som argumenterade starkt för ett bibehållet pristak, vilket Citymail välkomnade då, och fortfarande står fast vid. I synnerhet pekade utredningen på risken att Postnord korssubventionerar sina tjänster på de olika delmarknaderna om pristaksregleringen avskaffas.¹ I takt med Postnords fortsatta utnyttjande av sin dominerande ställning och expansion till angränsande marknader har motiven för ett bibehållet prishöjningstak snarare ökat på senare år.

Denna till synes tekniska fråga är i grund och botten en viktig principiell fråga. Postnord har varit framgångsrika i att övertyga politiker att fallande brevvolymer innebär minskade intäkter samtidigt som kostnaderna ökar. Detta till synes självklara resonemang kan starkt ifrågasättas. Postnord har inte kunnat påvisa hur minskade brevvolymer påverkar kostnaderna. Det borde rimligtvis kunna krävas av bolaget att redovisa ekonomiska data gällande volymminskningen, för att beviljas kompensation genom höjt porto. Alldeles särskilt eftersom all tillgänglig information tyder på att brevaaffären i stort och enstaka brev i synnerhet är en lönsam verksamhet för Postnord. I 2016 års utredning konstateras "att pristaket åtminstone fram till 2014 inte har lett till att Postnord gjort några ekonomiska förluster vare sig på brevtjänsterna totalt eller på enstaka brevtjänster sammantaget, vilka är de som direkt påverkas av pristaket. *Tvärtom så är det de reglerade delarna av den svenska marknaden som i huvudsak bidrar till ett positivt resultat för koncernen.*"² (CityMails kursivering)

Postnord själva medger även idag att brevaaffären inte är någon förlustverksamhet.³ Dessutom är det så att Postnord redan skurit kraftigt i sina kostnader just avseende frimärkt post, genom att

¹ SOU 2016:27, s 179

² SOU 2016:27, 157.

³ <https://www.breakit.se/artikel/19979/regeringen-godkanner-postnords-onskan-om-hojt-porto>

CityMail Sweden AB
Box 90108
SE-120 21 Stockholm
Västberga Gårdsväg 36
www.citymail.se

de uppskattningsvis har halverat antalet gula lådor och genom lägre utdelningsfrekvens. Det faktum att Postnord i princip inte höjt priset på industriell post sedan 2011,⁴ trots att det är fritt fram att göra det och trots att bolaget tappar volymer även på detta marknadssegment, motsäger resonemanget om att volymtapp måste kompenseras med prishöjningar.

Vidare är det så att pristaket idag endast täcker ca 17 procent av brevvolymer, det vill säga den delen av brevmarknaden som utgörs av enstaka brev (indelade i brevlådepost och kontorspost). Här är konkurrensen från andra aktörer i stort sett obefintlig. PTS konstaterar dessutom i sin senaste rapport om den svenska postmarknaden att det även i framtiden är "mer eller mindre uteslutet" med någon konkurrens på detta marknadssegment.⁵ Regeringens förslag avser just dessa 17 procent. På resterande del av brevmarknaden (83 procent, vilken utgörs av industriell post) råder det konkurrens mellan flera aktörer. På detta marknadssegment har, som nämnts, endast marginella prishöjningar skett under det senaste decenniet.

CityMail ställer sig frågan varför Postnord är så fokuserade på att höja priserna på det minsta marknadssegmentet, där det saknas konkurrens, istället för att höja priset där man inte begränsas av något pristak och där även små prisjusteringar kan ge stora intäkter? För att hantera fallande brevvolymer finns det inget som hindrar Postnord från att höja priserna på den industriella posten.

Till saken hör det faktum att det idag kostar nio kronor att skicka ett brev som privatperson, men på den konkurrensutsatta delen av marknaden distribuerar Postnord brev för mindre än två kronor styck. Att den frimärkta posten ska samlas in från brevlådor medan den industriella posten lämnas in förklarar något av prisskillnaden men kan omöjligen förklara hela differensen. Att Postnord samlar in och delar ut post för en femtedel av kostnaden där det finns konkurrens jämfört med vad som behövs när det inte råder konkurrens bör väcka frågor hos lagstiftaren.

Vidare ifrågasätter CityMail varför volymtappet ska finansieras av privatpersoner och småföretag genom högre frimärksporto. 2009 var ordinarie brevporto för vanliga brev sex kronor. Om Postnord genomför den höjning man nu planerar för kan portot komma att vara elva kronor under nästa år. På tio år har i så fall priset för att skicka ett vanligt frimärkt brev nästan fördubblats medan priset för industriell post knappast ökat alls.

Ovanstående framstår som helt bakvänt. Vore det inte rimligare att kostnadsökningar i spåren av minskade volymer primärt betalas av de kunder som skickar mest post, det vill säga kunderna på den industriella postmarknaden? Dessutom är det så att samma effekt som Postnord får av att höja priset med 1-2 kronor⁶ på frimärket får bolaget genom att höja priset med drygt 10 öre på den konkurrensutsatta delen av marknaden. Enligt regeringens förslag ska dessutom endast frimärkta brev med normalporto upp till 250 gram omfattas av prisregleringen. Det innebär att pristaket enbart ska täcka fem procent av volymer, till skillnad från 17 procent idag, vilket

⁴ SOU 2016:54, s 79-80

⁵ PTS 2019: s. 38

⁶ <https://www.breakit.se/artikel/19979/regeringen-godkanner-postnords-onskan-om-hojt-porto>

CityMail Sweden AB
Box 90108
SE-120 21 Stockholm
Västberga Gårdsväg 36
www.citymail.se

innebär att risken för korssubventionering ökar ytterligare. Konsekvenserna av ett mindre och högre tak som därtill kommer att kunna höjas kraftigt i framtiden är att pristaket de facto kommer att förlora all sin betydelse. Detta står i strid med de bedömningar och rekommendationer som görs av 2016 års postlagsutredning.

En viktig formell invändning är att regeringen i sin skrivelse hänvisar till postlagsutredningen och det faktum att en ändring av prishöjningstaket har utretts. Men en central del i regeringens skrivelse – att endast frimärkta brev med normalporto upp till 250 gram omfattas av prisregleringen – ingick inte i postlagsutredningens uppdrag och är således en nyhet som inte utretts tidigare. Alla större regelförändringar bör föregås av en utredning. Att genomföra förändringen i denna del innebär att en viktig princip kringgås.

Ytterligare en formell invändning måste riktas mot formuleringen att företag, organisationer och myndigheter som inte kommunicerar digitalt utan skickar brev inte får några nämnvärda ekonomiska konsekvenser av förslaget på grund av att "de har större möjligheter att förhandla om portopriserna". Att förhandla om priser oavsett om man använder sig av "porto betalt" eller frankeringsmaskin strider mot postlagen. Med andra ord har små företag, organisationer och myndigheter inte några möjligheter att förhandla dessa priser med Postnord, och de blir således förlorare med detta förslag.

CityMail har också tekniska invändningar på förslaget. Enligt förslaget ska PTS fastställa faktorn som avgör hur stor prishöjningen kan bli under kalenderåret, baserat på uppgifter från Postnord och de minskade brevvolymer som bolaget uppger. Detta innebär i realiteten stort utrymme för Postnord att påverka de uppgifter som ska läggas till grund för framtida justeringar av pristaket. Därmed perforeras en central barriär mellan monopolaktören och regleraren. Det undergräver tillförlitligheten för systemet. Detta är mycket problematiskt.

Sammantaget konstaterar CityMail att en pristaksmodell är nödvändig. Det är inte visat att det behöver ändras på det sätt som föreslås och det bör därför kvarstå så som det ser ut idag. Dagens reglering är bra på så sätt att den är tydlig, transparent och har en preventiv funktion, men är däremot otillräcklig som skydd mot korssubventionering. Mot bakgrund av att risken för korssubventionering ökar ytterligare om prishöjningstaket förändras på det sätt som nu föreslås avstyrker CityMail regeringens förslag.

Stockholm den 23 maj 2019

För CityMail AB Sweden

Martin Modig, VD

Einar Wahlbom, Försäljnings- och marknadsdirektör